

Sygn. akt IV U 903/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2020 r.

sprawy S. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 20 lutego 2019r.

znak : (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Rzeszowie na rzecz pełnomocnika adw. M. M. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) powiększoną o stawkę podatku VAT - tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.**

Sygn. akt IV U 903/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 stycznia 2020 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją z dnia 20 lutego 2019 r. znak (...) odmówił S. S. (1) prawa do ponownego przeliczenia emerytury, stwierdzając brak podstaw ku powyższemu, albowiem wnioskodawczyni nie przedłożyła żadnych nowych dokumentów mających wpływ na wysokość świadczenia. Organ wskazywał przy tym na treść art. 114 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym prawo do świadczeń lub ich wysokości ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

W uzasadnieniu Zakład poinformował również, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, który wynosi 70,41% jest ustalony w sposób prawidłowy. Wskazał też nie zaliczono wnioskodawczyni okresu zatrudnienia u S. S. (2) od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2013 r. ponieważ w tym czasie w/w nie podlegała ubezpieczeniu społecznemu.

S. S. (1) złożyła odwołanie od powyższej decyzji kwestionując stanowisko w niej zawarte. Domagała się zaliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2013 r. oraz ustalenia wyższego wskaźnika podstawy wymiaru emerytury. W kolejnych pismach procesowych w/w podtrzymywała zgłoszone żądanie

Ustanowiony w sprawie dla wnioskodawczyni pełnomocnik z urzędu podtrzymywał twierdzenia i wnioski zawarte w odwołaniu i wnosił o zmianę decyzji z 20 lutego 2019 r.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Oddział w R. domagał się jego oddalenia. Pozostając przy stanowisku zawartym w zaskarżonej decyzji raz jeszcze wskazywał, że wnioskodawczyni nie przedłożyła dowodów, które miałyby wpływ na wysokość pobieranej przez nią emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Stan faktyczny w sprawie wynika z niebudzących wątpliwości dokumentów. W ich oparciu możliwym było ustalenie, że S. S. (1) urodziła się (...)

Decyzją z dnia 27 listopada 1984r. została przyznana S. S. (1) renta inwalidzka. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy został ustalony w wyniku rewaloryzacji z 12 miesięcy - wynagrodzenie od 1 czerwca 1983r. do 31 maja 1984r. i wyniósł 70,41%. Od 2003 r. w/w uprawniona była do emerytury w wieku obniżonym, a od marca 2009 r. przyznano jej prawo do emerytury w związku z uzyskaniem powszechnego wieku emerytalnego. W decyzji z 17 kwietnia 2009 r. przyznającej prawo do świadczenia wskazano, iż do ustalenia wysokości emerytury przyjęto dotychczasową podstawę jego wymiaru oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wartości 70,41%. Do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej przyjęto kwotę bazową obowiązującą 1 marca 2009 r. – 717,16 zł. Wysokość emerytury ustalona z uwzględnieniem powyższego wyniosła 1 18,82 zł. Od powyższej decyzji S. S. (1) złożyła odwołanie, które wyrokiem z dnia 22 października 2009 r. sygn. akt IV U 1133/09 Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił. Apelacja wnioskodawczyni od tego została przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalona – wyrok z 27 stycznia 2010 r. sygn. akt III AUa 1088/09.

S. S. (1) wielokrotnie wносиła o przeliczenie świadczenia a organ rentowy wydawał w tym przedmiocie decyzje odmowne.

Nadto decyzjami z dnia 19 listopada 2013 r. i 22 stycznia 2015 r. ZUS stwierdził, że S. S. (1) jako pracownik u płatnik S. S. (2) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2012 r. i od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

W związku z kolejnym wnioskiem S. S. (1), decyzją z dnia 28 lutego 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., odmówił jej prawa do przeliczenia świadczenia wskutek zmiany podstawy wymiaru. W uzasadnieniu powołując treść art. 110 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że najkorzystniejszy wskaźnik wynosi 51,51% (obliczony z zarobków wybranych z całego okresu zatrudnienia z uwzględnieniem zarobków uzyskanych po przyznaniu świadczenia, tj. 2014-2016) i nie jest wyższy od dotychczas ustalonego wskaźnika, który wynosi 70,41%. Wyrokiem z 21 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie sygn. akt IV U 413/17 oddalił odwołanie złożone przez S. S. (1) od decyzji ZUS, a Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z 20 grudnia 2018 r. sygn. akt III AUa 20/18 oddalił wniesioną przez nią apelację. Jednocześnie Sąd ten przekazał żądanie przez nią zgłoszone o przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem okresu zatrudnienia od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2013 r. przez matkę S. S. (2) do rozpoznania organowi rentowemu jako nowe żądanie.

W rozpoznaniu powyższego oraz kolejnego wniosku z dnia 4 stycznia 2019 r. organ rentowy w dniu 20 lutego 2019 r. wydał decyzję o odmowie przeliczenia świadczenia wnioskodawczyni wobec ustalenia, że wnioskodawczyni w okresie

od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2013 r. nie podlegała ubezpieczeniom społecznym, a nadto wobec stwierdzenia braku dowodów, które pozwalałyby na ustalenie wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru niż 70,41%. Decyzja ta stanowi przedmiot zaskarżenia w sprawie.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy sądowej, dokumentów zawartych w aktach ZUS oraz zawartych w aktach Sądu Okręgowego w Rzeszowie o sygn. IV U 372/15 i IV U 118/14, w szczególności orzeczeń w nich zapadłych. W oparciu o dane w zawarte w powołanych dokumentach możliwym było poczynienie ustaleń okoliczności w sprawie istotnych.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zaskarżona decyzja odmawiająca S. S. (1) prawa do przeliczenia pobieranego świadczenia emerytalnego jest decyzją prawidłową. Istotnie bowiem, jak podnosił ZUS, w sprawie nie zostały przedstawione dowody, które uzasadniałyby dokonanie takiego przeliczenia. Zgodnie z przepisem art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczenia społecznego każda decyzja stwarza nową sprawę i strona ma prawo do odwołania się od każdej decyzji organu, które to odwołanie skutkuje wszczęciem "nowej sprawy" i nowego postępowania. Zasadą rządzącą tymi stosunkami jest możliwość wzruszenia ustaleń stanowiących podstawę prawomocnych orzeczeń - art. 114 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych także przez wydanie nowej decyzji organu rentowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 września 2009 r. I UK 121/09 lex nr 537030). Decyzja ta może być zaskarżona i owo zaskarżenie wszczynają nową sprawę o nowe roszczenie. W wyroku z dnia 27 października 2009 r. II UK 59/09, LexPolonica nr 2339930 Sąd Najwyższy stwierdził, że zasadą rządzącą stosunkami prawnymi ubezpieczenia społecznego jest to, że zmiana okoliczności lub ujawnienie nowych dowodów zawsze otwiera drogę do ponownego rozpoznania sprawy. W takiej sytuacji organ ubezpieczeń społecznych ponownie rozpatruje uprawnienia, niezależnie do tego, czy ujawnione okoliczności lub przedstawione dowody prowadzą do odmowy, czy do przyznania prawa lub odpowiednio ustalenia albo uchylecia zobowiązania.

Raz jeszcze zaakcentować należy, że przesłankami ponownej oceny uprawnień ubezpieczeniowych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego i „mające wpływ” na ustalenie prawa do emerytur i rent. Nie są zaś wystarczające gołosłowne twierdzenia występującego z wnioskiem o wzruszenie prawomocnej decyzji. Na gruncie niniejszej sprawy nie budziło wątpliwości, że organ rentowy nie miał podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia żądania S. S. (1). Dokumenty przez nią przedstawione nie mają wpływu na wysokość jej emerytury, nie dają podstaw do przeliczenia świadczenia.

Przede wszystkim co istotne to, że S. S. (1) pomimo formalnego zawarcia z matką S. S. (2) umowy o pracę na okres od 1 stycznia 2012 r., nie została objęta ubezpieczeniami społecznymi z tego tytułu w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2013r., co potwierdzają przywoływane wyżej decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 19 listopada 2013 r. i 22 stycznia 2015r.

Nadto, obliczenie przez organ rentowy świadczenia wnioskodawczynie nastąpiło prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób najkorzystniejszy. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczynie wynoszący 70,41% jest wskaźnikiem najwyższym. Wnioskodawczynie nie przedstawiła w niniejszym postępowaniu dowodów, które pozwalałyby na jego ustalenia w wartości odmiennej – wyższej.

Reasumując stwierdzić trzeba, że odwołująca nie wykazała w toku postępowania istnienia przesłanek wymaganych treścią art. 114 ustawy emerytalnej. Skutkiem uprzedniego zaskarżona decyzja ZUS z 20 lutego 2019 r., odmawiająca

przeliczenia S. S. (1) emerytury, jest decyzją prawidłową. Odwołanie od niej złożone, po myśli art. 477¹⁴ § 1 kpc zostało oddalone.

Orzeczenie o wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu, które nie zostało zapłacone w części, ani w całości, znajduje uzasadnienie w treści § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18). Sąd przyznał adw. M. M. od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie wynagrodzenie w kwocie 90 zł powiększone o stawkę podatku VAT, stosownie do § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.